

Programma
Open Monumentendag 2005
Maastricht

Zaterdag 10 september en
Zondag 11 september

RELIGIEUS ERFGOED

Inhoudsopgave

Voorwoord, Wim Hazeu 4

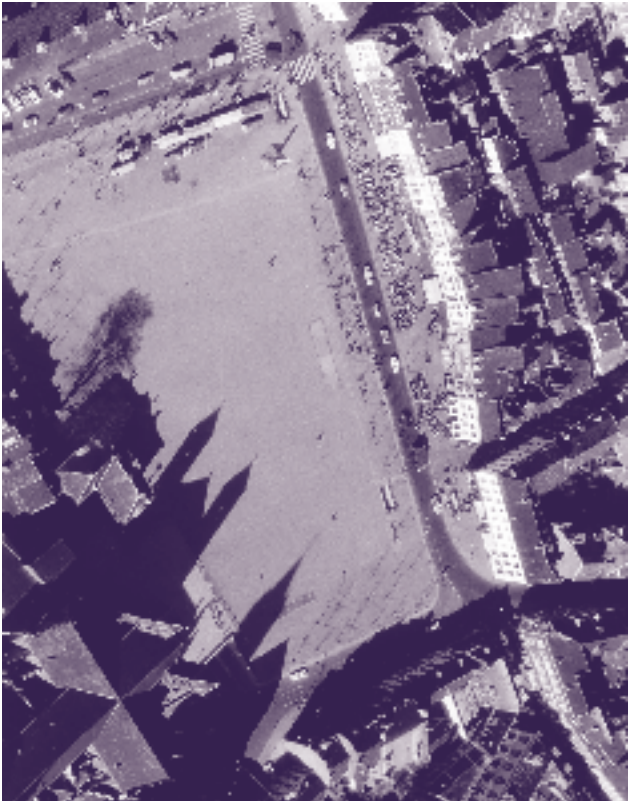
Opengestelde monumenten van het religieus erfgoed 5

- Franciscanenklooster: St. Pieterstraat 5-7: Regionaal Historisch Centrum voor Limburg: openstelling, rondleidingen en tentoonstelling 5
- Dominicanenkerk: de kerk is bereikbaar via de Grote Staat en Dominikanerkerkstraat: openstelling en toelichting op de restauratie van de kerk en de schilderijen 7
- Kruisherenkerk: Kruisherengang 21: rondleidingen door het KruisherenHotel 9
- St. Lambertuskerk: Koningin Emmaplein: openstelling en toelichting bij de herbestemmingsplannen 10
- Basiliek van Onze Lieve Vrouwe: Onze Lieve Vrouweplein 9: openstelling en rondleidingen 10
- St. Servaasbasiliek: Keizer Karelplein: openstelling en rondleidingen 11
- St. Janskerk: Henric van Veldekeplein: openstelling 12
- St. Martinuskerk: Rechtstraat 2: openstelling 12
- St. Hubertuskerk Bosscherweg 161: openstelling 13
- Koepelkerk: Heerderweg 3: openstelling 14
- St. Pieter op de Berg & Kerkhof & Lourdesgrot aan de Ursulinenweg 3: openstelling 15
- Israëlitische Hoofdsynagoge Limburg: Capucijnengang 2: openstelling 16
- Russisch Orthodoxe Kerk Maastricht: St. Maartenslaan 37: openstelling 17
- Klooster van de Beyart: Brusselsestraat 38 en tuinpoort aan Hoog Frankrijk: openstelling en rondleidingen 17
- Klooster van de zusters van St. Petrus Claver: Bouillonstraat 4: rondleidingen 19
- Klooster van de Zusters Ursulinen: Grote Gracht 74: rondleidingen 20
- Cellebroederskapel: Brusselsestraat 58 openstelling 21
- Luthersekerk: Hondstraat 14: openstelling 21
- Waalse Kerk aan de St. Pietersstraat 6: openstelling 21

Rondwandelingen 22

- Wandeling over de St. Pietersberg o.l.v. gidsen van de Stichting Oud St. Pieter 22
- Wandeling langs het religieuze erfgoed van Wolder 22

Tentoonstellingen	23
• Tentoonstelling over verdwenen kloosters: HuismetHetHandje: Achter de Barakken 35	23
• Tentoonstelling over de herbestemming van de St. Lambertuskerk: Centre Céramique: Avenue Céramique 50	24
• Tentoonstelling over de St. Lambertuskapel in het Museum van Oud St. Pieter : Lichtenberg 2.	25
• Tentoonstelling over de Franciscanenkerk: zie pagina 5	
• Tentoonstelling over de Broeders van de Beyart: zie pagina 17	

Vrijthof in de schaduw van de kerken

Voorwoord

De Open Monumentendag is een goed instrument om mensen intensiever in contact te brengen met hun historische omgeving en zo wordt ook de belangstelling voor monumenten en cultuurhistorie vergroot. Tijdens het Open Monumentenweekend van 10 en 11 september 2005 wordt aandacht geschonken aan gebouwen die ooit een relatie hebben gehad met een religie of een spirituele stroming. In Maastricht hebben veel monumenten een religieuze bestemming gehad. In de twaalfde en dertiende eeuw kende de stad een grote economische bloeiperiode en dit had ingrijpende sociale veranderingen tot gevolg. Voor de opvoeding, zielszorg en maatschappelijke zorg heeft het stadsbestuur de vestiging van kloosterorden binnen de stadsmuren bevorderd. De stedelijke kloosterlingen leefden van aalmoezen en werden daarom ook wel bedelmonniken genoemd. In Maastricht vestigden de Franciscanen zich als eerste bedelorde in 1234 aan de Sint Pieterstraat.

Zij werden gevolgd door de Antonieten, de Augustijnen, de Dominicanen, de Bogaarden, de Ridders van de Duitse Orde, de Cellebroeders, de Kruisheren, de Jezuiten en de Capucijnen. Behalve deze kloosterkerken waren er nog een tiental parochiekerken en twee kapittelkerken. Naast het Onze Lieve Vrouwekapittel had vooral het kapittel van St. Servaas grote macht in en om de stad. Zelfs de brug over de Maas was in de middeleeuwen in het bezit van het Servaaskapittel.

In veel van deze kerken worden rondleidingen verzorgd. Tijdens het Open Monumentenweekend wordt extra aandacht geschonken aan het hergebruik van religieuze gebouwen, zoals bij het onlangs gerestaureerde Kruisherenklooster, de Dominikanenkerk en de St. Lambertuskerk. Over de herbestemming van de St. Lambertuskerk wordt in het Centre Céramique een tentoonstelling gehouden over de verschillende projectvoorstellen, die dit jaar door verschillende partijen en architecten werden ontwikkeld.

In het weekend van 10 en 11 september zal ook het culturele festival Het Parcours in Maastricht plaatsvinden en in veel opengestelde monumenten worden dan concerten of theaterproducties gehouden, waardoor de Open Monumentendag een extra feestelijk karakter krijgt.

Ik hoop dat u tijdens dit weekend met veel enthousiasme aan deze culturele evenementen zult deelnemen.

Wim Hazeu,
Wethouder Volkshuisvesting, Natuur en Afvalbeleid

Opengestelde monumenten van het religieus erfgoed

Franciscanenklooster

Openstelling van het Regionaal Historisch Centrum voor Limburg.

Openstelling op zaterdag 10 september van 11.00 tot 17.00 uur: er worden op zaterdag ook rondleidingen verzorgd voor kleinere groepen: reserveringskaartjes zijn gratis verkrijgbaar bij de VVV Maastricht.

Op zondag is het Regionaal Historisch Centrum voor Limburg geopend als locatie van Het Parcours, maar dan kan men op eigen gelegenheid wel het monument bezoeken tussen 13.00 en 18.00 uur.

In het koor van de kerk kan men de expositie "Pijen en Pistolen" bewonderen. Deze tentoonstelling gaat over de Franciscaner Orde, het Franciscanenklooster en de latere bestemmingen van dit bijzondere kloostercomplex, dat in de periode tussen 1992 en 1996 werd gerestaureerd. Hier is een sublieme synthese gerealiseerd tussen de authentieke cultuurwaarde van het monument en de moderne gebruikerseisen van het archief.

Het Regionaal Historisch Centrum voor Limburg

De Franciscanen vestigden zich in 1234 op een terrein langs de stadsmuur aan de Pieterstraat. De kerk werd gebouwd met mergelstenen blokken op een onderbouw van kolenzandsteen. Het koor werd voltooid in de vijftiende eeuw. Rond 1485 werden de luchtbogen en steunberen aangebracht. In het interieur zijn restanten van schilderijen op de gewelven bewaard gebleven. Ze stellen plantenslingers voor, een zegenende Christus met Sint Augustinus en Sint

Ambrosius en de stigmatisering van Sint Franciscus. Op de scheidingswand tussen het koor en het kerkschip is een schildering aangebracht met de Verkondiging aan Maria. In de kerk is een aantal grafzerken bewaard gebleven, waarvan de oudste dateert uit 1266.

Franciscanen klooster en op de voorgrond de Waalse Kerk

Dominicanenkerk

Openstelling en toelichting op de restauratie-activiteiten en over de toekomstige bestemming van de Boekhandels Groep Nederland. Op zaterdag 10 en zondag 11 september van 14.00 tot 17.00 uur.

De kerk van de Dominicanen werd in het laatste kwart van de dertiende eeuw gebouwd en in 1294 gewijd, precies vijftig jaar nadat de eerste Dominicanen zich in Maastricht hadden gevestigd. De kerk is geheel van mergel opgebouwd op een basement van kolenzandsteen. Op de gewelfvakken heeft de Dominicaner monnik Jan Vasoens in 1619 groepen met heiligen geschilderd. Van groter kunsthistorische betekenis is de muurschildering, die in 1337 aan het tweede muurvak van de zijbeuk aan de noordzijde van de kerk is aangebracht. Deze schildering is in 1861 ontdekt door Victor de Stuers, die ook voor de conservering en een eerste restauratie heeft gezorgd.

Dominicanenklooster: gravure uit 1717

Schildering in de Dominikanenkerk: tekening door Johannes Brabant 1867

Kruisherenkerk

Openstelling van het KruisherenHotel: rondleidingen op 10 en 11 september om 12.00, 13.00 14.00 15.00 uur: reserveringskaartjes zijn gratis verkrijgbaar bij de VVV Maastricht.

Het Kruisherenklooster dateert uit de vijftiende eeuw. De eerste steen werd in 1440 gelegd; de kerk is in mergelsteen gebouwd op een plint van hardsteen. In het schip dragen de hardstenen zuilen fraaie kapitelen met bladornamenten en een netgewelf met kruisribben. In de derde kapel zijn schilderijen aangebracht, die het leven van de H. Gertrudis voorstelden. In het koor zijn in 1461 gewelfschilderingen door 'meester Gerardus' aangebracht. Het Kruisherenklooster heeft veel bestemmingen gehad: Garnizoensbakkerij, Landbouwproefstation, Operahuis en onlangs werd het KruisherenHotel geopend.

Kruisherenkerk: interieur van het KruisherenHotel

Kruisherenklooster aan de Kommel

St. Lambertuskerk

Openstelling van 14.00 tot 17.00 uur met toelichting bij de herbestemmingsplannen van het kerkgebouw. Onlangs heeft de gemeenteraad goedkeuring gehecht aan het plan van de Woningstichting Servatius, die het kerkgebouw wil bestemmen tot haar eigen kantoorvestiging. Over de herbestemmingsplannen is ook een tentoonstelling ingericht in het Centre Céramique.

De Lambertuskerk is in 1913 ontworpen door architect J.H.H. Groenendael uit Den Bosch. Het ontwerp combineert een centraalbouw met een kruiskerk. De centraalbouw is bekroond met een uivormige koepel van 43 meter hoog. De kerk bezit veel waardevolle beeldende kunstuitingen zoals het gebeeldhouwd portaal van Wim van Hoorn, gewelfschilderingen van de Benedictijner monnik Francois Mes en glas-in-lood vensters van Joep Nicolas en Henri Jonas.

St. Lambertuskerk Koningin Emmaplein (foto W. Evelein)

Basiliek van Onze Lieve Vrouw

Onze Lieve Vrouweplein 9: rondleidingen op zaterdagochtend 10 september om 10.00 en 11.00 uur: Alleen met reserveringstickets die gratis bij de VVV Maastricht afgehaald kunnen worden: tijdens de rondleidingen wordt een bezoek gebracht aan de kerk en de crypten, de kruisgang en de pandhof. Het programma wordt aangepast als er een eredienst in de kerk wordt gehouden.

O.L. Vrouwebasiliek

De oudste vermelding van de Onze Lieve Vrouwebasiliek heeft betrekking op de stichting van een crypte door de Luikse Prinsbisschop Balderik II (1008-1018). In die periode is de robuuste westbouw in kolenzandsteen opgebouwd. De Onze Lieve Vrouwebasiliek heeft de plattegrond van een kruisbasilica met drie schepen, een dwarsschip en twee pseudo-transepten; de oostbouw heeft een crypte met vier beuken onder het priesterkoor. Het priesterkoor heeft een kooromgang met galerij, hetgeen zeer opmerkelijk is voor een Romaanse kerk.

St. Servaasbasiliek

De Sint Servaasbasiliek is geopend op zaterdag 10 september van 10.00 tot 17.00 uur en er worden rondleidingen verzorgd op zaterdag 10 september om 11.00; 13.00 en 15.00 uur.

Aanmelden bij de balie van de schatkamer, die bereikbaar is via de ingang aan het Keizer Karelplein. Bezoekers aan de kerk genieten op deze dag een reductie van € 1,50. Tijdens de rondleidingen wordt ook een bezoek gebracht aan de pandhof, de crypten, het lapidarium, de keizersgalerij en de keizerszaal. Het programma wordt aangepast als er een eredienst in de kerk wordt gehouden.

De Sint Servaaskerk werd al in de zesde eeuw gememoreerd door Gregorius van Tours, die het bouwwerk typeerde als een Magnum Templum: een grote kerk boven het graf van de heilige Servatius, de eerste bisschop van Maastricht. Op de plaats van het Magnum Templum werd in de achtste eeuw een driebeukige basilica gebouwd. In het begin van de elfde eeuw werd deze basilica geheel vernieuwd tot een sobere pijlerbasilica met een vlak gedekt middenschip. De nieuwe basilica werd in 1039 gewijd en van deze kerk is het kolenzandstenen muurwerk in het exterieur nog herkenbaar boven de daken van de zijbeuken.

Kerkenensemble aan het Vrijthof

St. Janskerk

Openstelling op zaterdag 10 september van 11.00 tot 16.00 uur: op zondag 11 september is de kerk opgenomen in het programma van Het Parcours: zie hiervoor de website: www.hetparcours.nl

Rond 1200 werd een kerk aan Sint Jan gewijd voor de zielzorg van de parochianen van de naastgelegen kapittelkerk van Sint Servaas. De huidige Sint Janskerk is gebouwd in het begin van de veertiende eeuw, als een basilica met drie schepen. Het koor werd pas aan het einde van de veertiende eeuw voltooid. In het interieur blijkt dat uit de hogere spitsboogvensters. De hoge, mergelstenen toren rust op een hardstenen basement. De toren bestaat uit twee geledingen en wordt bekroond door een achthoekige lantaarn. Ze werd voltooid in 1450. Nadat de stad in 1632 door Frederik Hendrik was veroverd werd de St. Janskerk in 1634 aan de Gereformeerde Kerk toegewezen.

St. Martinuskerk

Rechtstraat 2: openstelling alleen zaterdag van 10.00 tot 12.00 en van 14.00 tot 17.00 uur.

Het programma wordt aangepast als er een eredienst in de kerk wordt gehouden.

De Sint Martinuskerk was de eerste Maastrichtse bouwopdracht van architect Pierre Cuypers. De nieuwbouw startte in het jaar 1857 en het gebouw verving de oude St. Maartenskerk die in 1853 was gesloopt. De huidige Martinuskerk is een neogotische driebeukige kruisbasiliek in baksteen. De kerk is niet georiënteerd, zodat de hoofdingang aan de Rechtstraat kwam te liggen en het koor naar de Maaszijde werd gericht. Hans Truyen ontwierp de ramen in de zijbeuken in 1966.

St. Martinuskerk aan de Rechtstraat

St. Hubertuskerk

Boscherweg 161: rondleidingen alleen op zaterdag 10 september om 11.00 uur, 14.00 uur en 15.00 uur. Alleen met reserveringstickets die gratis bij de VVV Maastricht afgehaald kunnen worden.

Het programma wordt aangepast als er een eredienst in de kerk wordt gehouden.

St. Hubertuskerk aan de Boscherweg 161

Het ontwerp van de nieuwe kerk werd in 1924 getekend door de Venlose architect Jules Kayser, die een geraffineerde schepping in art-deco-stijl tot stand heeft gebracht. De kerk bestaat uit een driebeukig schip dat door een pseudotransept wordt doorsneden en aan de westzijde met een hoge ranke toren wordt gemarkeerd. In het priesterkoor zijn de wanden beschilderd door Eugène Laudy en langs de muren van het middenschip zijn keramische reliëfs met voorstellingen uit het leven van Sint Hubertus vervaardigd door Charles Eyck en Frans Timmermans. De glas-in-loodramen zijn van Frans Slijpen.

Koepelkerk

Heerderweg 3: Op zaterdag van 10.00 tot 17.00 en op zondag van 14.00 tot 17.00 uur. Het programma wordt aangepast als er een eredienst in de kerk wordt gehouden.

Het ontwerp voor een nieuwe rectorale kerk werd in 1921 door de Paters van het Heilig Hart opgedragen aan twee jonge ambitieuze architecten: Jos. Ritzen en Alphons Boosten. Zij ontwierpen een overkoepelde centraalbouw. Het was de eerste Maastrichtse kerk gebouwd in gewapend beton. De kerk bezit twee boven elkaar gelegen betonnen koepels die rusten op acht schuin geplaatste muren. Het interieur is gedecoreerd met kruiswegstaties van Charles Eyck, muurschilderingen van Eugène Laudy en Daan Wildschut en 23 grote glas-in-loodramen van Henri Jonas.

Koepelkerk aan de Heerderweg: het oorspronkelijk ontwerp uit 1921 met 2 torens

De Koepelkerk na de voltooiing van de eerste bouwfase in 1925

St. Pieter op de Berg & Kerkhof & Lourdesgrot**Ursulinenweg 3: openstelling op zaterdag 10 en zondag 11 september van 12.00 tot 17.00 uur.**

Het neogotische ontwerp van deze kerk uit 1872 is van de Venlose architect Johannes Kayser, die een leerling was van Pierre Cuypers. Bouwpastoor was de energieke pastoor J.M.Kribs, die na zijn dood in 1901 bij de absis van de kerk werd begraven. De kerk is in baksteen uitgevoerd en werd voltooid in 1875. Het interieur van deze basilicale kerk is gedecoreerd met glas-in-lood-ramen en beschilderingen in neogotische stijl.

Kerk van St. Pieter op de Berg aan de Ursulinenweg

De kerk van Sint Petrus-Banden

Dorpsstraat 76 in Heer: rondleiding op zondag 11 september om 15.00 uur: Deze rondleiding is alleen mogelijk met reserveringskaartjes die gratis verkrijgbaar zijn bij de VVV Maastricht.

De kerk van Sint Petrus-Banden bestaat dit jaar 100 jaar. De huidige kerk werd in 1905 gebouwd, ter vervanging van de oude kerk, waarvan momenteel nog enkele bouwdelen in de aangrenzende school bewaard zijn gebleven. De bouw van de nieuwe kerk was urgent geworden, nadat de toren van de oude kerk in 1890 volledig was ingestort. Het ontwerp voor de nieuwe kerk werd in 1903 toevertrouwd aan de architect Caspar Franssen uit Roermond, die het bouwwerk op verzoek van bouwpastoor A. de Wever in een neoromaanse stijl heeft getekend.

Israëlitische Hoofdsynagoge Limburg

Capucijnengang 2. Geopend op zondag 11 september van 10.00 tot 17.00 uur.

Het ontwerp van de Maastrichtse synagoge is van Matthijs Hermans. Op 26 juni 1840 was de bouw voltooid. Het pand is in neoclassicistisch stijl gebouwd met een absis, waarin de entree van het gebouw ligt. Aan de oostzijde zijn in het Hebreeuws de namen van de twaalf stammen van Israël vermeld. Daaronder is een rondboogvenster waarin een voorstelling van twee stenen tafelen met de Tien Geboden. De zijvleugels waren bestemd voor een klaslokaal, de kosterswoning, een vergaderruimte en een ritueel bad. In het interieur vormen de voorstelling van de stenen tafelen de bekroning van de kast met de Thora-rollen.

Synagoge aan de Capucijnengang: tekening van Ph. Van Gulpen

Russisch Orthodoxe Kerk Maastricht

St. Maartenslaan 37: openstelling op zaterdag 10 september en zondag 11 september van 10.00 tot 13.00 en van 14.00 tot 17.00 uur.

De Maastrichtse Parochie van de Orthodoxe kerk werd in het begin van de jaren 1970 gesticht door vader Jan Haveman. Deze stichting ressorteert onder het Russisch-Orthodoxe Aartsbisdom van Parijs. Tot de gemeenschap behoren gelovigen van de orthodoxe kerken uit Griekenland, Rusland, Roemenië, Servië Bulgarije, Egypte en Ethiopië. De iconostase van de kerk werd in 1985 geschilderd door Paul Hommes. Tijdens de Open Monumentendagen wordt uitleg gegeven over het Orthodoxe geloof en de inrichting van de kerk.

Russisch Orthodoxe Kerk aan de St. Maartenslaan

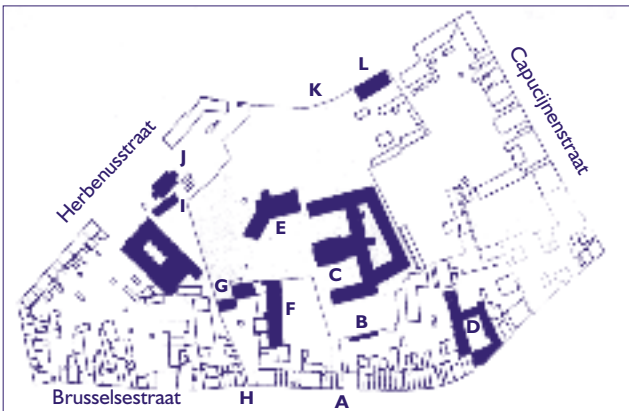
Klooster van de Beyart

Brusselsestraat 38 en bij de tuinpoort aan Hoog-Frankrijk: De kloostertuin is tijdens het Monumentenweekend opengesteld voor het publiek van 10.00 tot 17.00 uur. Om 14.00, 15.00 en 16.00 uur worden er rondleidingen verzorgd in de kloostergebouwen en door de St. Aloysiuschool. In de kloostergangen is een kleine expositie ingericht over het leven en werken van de broeders. *Deze rondleidingen zijn alleen mogelijk met reserveringskaartjes die gratis verkrijgbaar zijn bij de VVV Maastricht.*

Klooster van de Beyart: luchtfoto

In de kloostertuin liggen verschillende kloostergebouwen. In het plantsoen meteen rechts van de oprit ligt de romantische ruïne van het Dal van Josaphat: deze kloosterkerk werd tussen 1479 en 1509 gebouwd door de Zusters Franciscanessen uit Peer in België. In 1827 waren er nog maar vier zusters in het klooster en in 1893 werden de goederen aangekocht door de Broeders van de Beyart, die op het terrein een nieuw klooster bouwden. Het klooster is in 1894 in neogotische stijl ontworpen door de Haagse architect L. Faber. In 1937 ontwierp architect Alphons Boosten het Lydwinahuis, waar de ziekenafdeling van het klooster werd ondergebracht. In de nabijheid van de kloostertuin liggen verschillende schoolgebouwen van de broeders. Aan de Brusselsestraat ligt de St. Aloysiuschool die in 1907 door de Maastrichtse architect Joseph Hollman werd ontworpen, aan Hoog-Frankrijk ligt de Ardenschool die in 1910 is gebouwd en aan de Herbenusstraat ligt de St. Servatiuschool uit 1912.

Kaart kloostertuin Broeders van de Beyart

- A. Ingang Brusselsestraat 38
- B. Ruïne Klooster Dal van St. Josaphat
- C. Hoofdgebouw Klooster De Beyart
- D. St. Jozefschool
- E. Lydwinapaviljoen
- F. St. Aloysiuschool
- G. Cellebroederskapel en restanten van het Cellebroedersklooster
- H. Ingang naar Cellebroederskapel
- I. St. Servatiuschool
- J. Oud Mannenhuis van de Momussociëteit
- K. Ingang kloostertuin aan Hoog-Frankrijk
- L. Klompenschool

Klooster van de zusters van St. Petrus Claver

Bouillonstraat 4: Rondleidingen op zaterdag 10 september om 11.00 uur en om 14.00 uur o.l.v Zusters van de Congregatie. Deze rondleidingen zijn alleen mogelijk met reserveringskaartjes die gratis verkrijgbaar zijn bij de VVV Maastricht.

De Heilige Petrus Claver werd in 1580/81 geboren in Spanje. Op 22 jarige leeftijd trad hij toe tot de Jezuïetenorde. Hij wijdde zijn leven aan de stichting van Missiewerken in West-Indië, in Bogota en in Columbia. Hij zou volgens de legende meer dan 300.000 mensen gedoopt hebben. Hij noemde zich zelf een Slaaf van de Slaven, maar na zijn heiligverklaring kreeg hij de eretitel: Apostel van de Negers. De Maastrichtse Missiezusters van St. Peterus Claver werken voor de missiewerken in de Derde Wereld. In het klooster worden kazuifels en rozenkransen voor missiepaters vervaardigd. Het klooster van de zusters van St. Petrus Claver maakt deel uit van het gebouwencomplex van de Poort van Eynenberch.

Klooster van St. Petrus Claver aan de Bouillonstraat

Klooster van de Zusters Ursulinen

Grote Gracht 74 : Rondleidingen o.l.v gidsen van het Zorgcentrum Philadelphia: op zaterdag om 14.00; 15.00 en 16.00 uur: Alleen met reserveringskaartjes die gratis verkrijgbaar zijn bij de VVV Maastricht.

Tijdens deze rondleidingen bezoekt men het klooster van de Zusters Ursulinen, dat nog geheel is ingericht. Ook de neogotische kapel kan men bewonderen en de kloostertuin.

De kapel van de Zusters Ursulinen werd in 1890 gebouwd op het perceel Capucijnenstraat 122, naar een ontwerp van de Venlose architect Johannes Kayser. Het is een driebeukige basilicale kerk met een vijfhoekige koorafsluiting; de gevels zijn geleed door steunberen met luchtbogen, waartussen lange lancetvensters met rozetten zijn aangebracht. Rond de kapel is een kloostergang aangebracht en op de verdieping liggen twee ziekenkamers. Via een klein raampje konden de zieke zusters toch de getijden en missen meevieren.

De kapel van het Ursulinenklooster aan de Grote Gracht 74

De kapel van het Ursulinenklooster gezien door het raampje van de ziekenboeg

Cellebroederskapel

Deze gotische kapel ligt in de Cellebroedersgang, die bereikbaar is via de poort in het pand Brusselsestraat 58: de kapel is opengesteld in het programma van het Parcours: zie hiervoor de website: www.hetparcours.nl

De Cellebroederskapel werd in het midden van de zestiende eeuw gebouwd door de Celliten van de Orde van Sint Augustinus. Zij kregen in 1539 toestemming van het Kapittel van Sint Servaas om op een strook grond tussen de Brusselsestraat en de tweede stadsomwalling een klooster te stichten. De kapel is in het begin van de 16de eeuw uit mergelblokken opgebouwd als een zaalkerkje met een topgevel aan de westzijde en een vijfhoekige koorsluiting op het oosten.

Luthersekerk

Hondstraat 14: De kerk is opengesteld in het programma van het Parcours: zie hiervoor de website: www.hetparcours.nl

Waalse Kerk

St. Pietersstraat 6: De kerk is opengesteld in het programma van het Parcours: zie hiervoor de website: www.hetparcours.nl

Wandelroutes

Wandeling langs het religieuze erfgoed op de St. Pietersberg door gidsen van de Stichting Oud St. Pieter.

Op zaterdag 10 september om 14.00 uur en op zondag 11 september om 13.30 en om 15.00 uur: vertrek vanaf de kerk van St. Pieter Boven (Ursulinenweg 1): voor deze rondleiding hoeft men geen kaarten te reserveren.

De wandeling voert langs de kerk en de pastorie van St. Pieter; het kerkhof en de Lourdesgrot, de St. Rochuskapel, de kapel van Slavante en de resten van het klooster van de Observanten. De wandeling eindigt bij het museum op de Lichtenberg, alwaar men de expositie over de St. Lambertuskapel kan bewonderen.

Restanten van het klooster van de Observanten

Wandeling langs het religieuze erfgoed van Wolder.

De kerk en het museum zijn zondag 11 september open van 11.00 tot 17.00 uur. De wandelroute kan men bij het VVV en in de kerk krijgen. Voor informatie zie ook:

www.heemkundewolder.nl

In Wolder heeft de Stichting Heemkunde *Van Wilre tot Wolder* een wandelroute uitgezet langs religieuze gebouwen en objecten. In de H.H. Petrus & Pauluskerk (Mgr. Vranckenplein) is een tentoonstelling van oude foto's en kerkelijke attributen. Ook is er de dvd met het nieuwe diaklankbeeld over in- en exterieur van de kerk te zien en te koop. Speciaal voor deze dag wordt het museum in de toren van de kerk opengesteld.

De kerk van Wolder (foto Cunera van der Woude)

Tentoonstellingen

Tentoonstelling over de verdwenen kloosters in het HuismethetHandje

Achter de Barakken 35: Openingstijden op 10 en 11 september van 10.00 tot 17.00 uur.

Het HuismethetHandje biedt onderdak aan een tentoonstelling over de verdwenen kloosters van Maastricht. Het is nu moeilijk voorstelbaar, maar twee eeuwen terug bestond het grootste deel van de noordelijke binnenstad uit uitgestrekte tuinen en boomgaarden. Het waren bijna landgoederen, behorend bij vergeten kloosters als de Nieuwen Biesen, Sint-Andries, Antonieten, Penitenten, Capucijnen en Cellebroeders. Ze herleven in de expositie in de vorm van gedetailleerde maquettes, bijzondere maquetefoto's en kunstzinnige opnamen van de plekken waar het kloosterleven zich ooit afspeelde. Tot 1796 maakte het HuismethetHandje deel uit van het St Andriesklooster. De Andrieskerk kan men via de poort aan de zijde van de

Maagdendries bewonderen. De tentoonstelling is gemaakt in samenwerking met de Stichting Maastricht 1867.

St. Andriesskerk aan de Maagdendries

Tentoonstelling over de herbestemming van de St. Lambertuskerk

Centre Céramique: Avenue Céramique 50. Deze tentoonstelling is te zien van 9 september tot 2 oktober tijdens de openingsuren van het Centre Céramique: op dinsdag en donderdag van 10.30 tot 20.30; op woensdag en vrijdag van 10.30 tot 17.00 uur; op zaterdag van 10.00 tot 15.00 uur en op zondag van 13.00 tot 17.00 uur.

Deze tentoonstelling gaat over de herbestemming van de St. Lambertuskerk en toont de plannen van de architectenbureaus die meegewerkt hebben aan de besloten prijsvraag voor de herbestemming van de kerk. De gemeenteraad heeft zich onlangs uitgesproken voor het plan van de Woningstichting Servatius, die in de zijbeuken van de kerk een kantoorfunctie wil realiseren. Daarnaast zijn er foto's van de fotograaf Aart de Bakker te zien en kan men de maquette bewonderen die in 1915 is gemaakt door het architectenbureau van J. Van Groenendaël.

St. Lambertuskerk Koningin Emmaplein (foto W. Mantz)

Tentoonstelling over de Lambertuskapel in het Museum Oud St. Pieter

Lichtenberg 2: openingstijden op 10 en 11 september van 12.00 tot 16.30 uur.

Deze tentoonstelling is geheel gewijd aan de St. Lambertuskapel aan de Lage Kanaaldijk.

Dit jaar wordt herdacht dat de heilige Lambertus in het jaar 705 te Luik werd vermoord. Zijn lichaam is daarna in een kapel te St. Pieter begraven. In de dertiende eeuw werd op dezelfde plaats een grotere kerk gebouwd, maar toen waren de stoffelijke resten van St. Lambertus al naar de kathedraal van Luik overgebracht. De huidige Sint Lambertuskapel werd in het jaar 1847 gebouwd ter vervanging van een oudere kapel, die was gesloopt in verband met de aanleg van het kanaal naar Luik.

St. Lambertuskapel aan de Lage Kanaaldijk

Tentoonstelling over de Franciscanenkerk: zie pagina 5

**Tentoonstelling over de Broeders van de Beyart:
zie pagina 17**

Diversen

Filmhuis Lumière: Bogaardenstraat 40 B

“Luik: de dans en de arbeid, het vuur en zijn schoonheid”. Deze filmdocumentaire van Math en Maxime van Even wordt op zondag 11 september gratis vertoond tussen 12.00 en 17.00 uur.

Kaart stadsplattegrond

Overzicht locaties en adressen:

1. Franciscanenklooster:
St. Pieterstraat 5-7
2. Dominicanenkerk: Dominikanerkerk-
straat
3. Kruisherenkerk: Kruisherengang 21
4. St. Lambertuskerk: Koningin Emma-
plein
5. O.L.Vrouwebasiliek: Onze Lieve
Vrouweplein 9
6. St. Servaasbasiliek: Keizer Kareplein
7. St. Janskerk: Henric van Veldekeplein
8. St. Martinuskerk: Rechtstraat 2
9. St. Hubertuskerk: Bosscherweg 161
10. Koepelkerk: Heerderweg 3
11. St. Pieter op de Berg: Ursulinenweg 3
12. Synagoge: Capucijnengang 2
13. Russisch Orthodoxe Kerk:
St. Maartenslaan 37
14. Klooster van de Beyart:
Brusselsestraat 38
15. Klooster St. Petrus Claver:
Bouillonstraat 4
16. Ursulinenklooster: Grote Gracht 74
17. Cellebroederskapel: Brusselsestraat 58
18. Luthersekerk: Hondstraat 14
19. Waalse Kerk: St. Pietersstraat 6
20. HuismethetHandje: Achter de
Barakken 35
21. Centre Céramique:
AvenueCéramique 50
22. Museum van Oud St. Pieter :
Lichtenberg 2.

Websites met aanvullende informatie:

www.oudsintpieter.com

site van de stichting van Oud St. Pieter

www.hetparcours.nl

site van de organisatie van Het Parcours

www.maastricht.nl

site van de Gemeente Maastricht

www.vvvmaastricht.nl

site van de VVV Maastricht

www.heemkundewolder.nl

site van de Stichting van Wilre tot Wolder

www.maastricht-1867.nl

site van de Stichting Maquette Maastricht 1867

www.meertens.knaw.nl

site van het Meertensinstituut

Colofon

Tekst: Christina de Jong, Gonnie Meyer & Servé Minis

Foto's: Cunera van der Woude, Paul Tieman &
Gemeente Maastricht

Drukwerk: Unigraphic Universiteit Maastricht

Productie: Dienst Stadsontwikkeling & Grondzaken.

Maastricht 2005